

Голові Разової спеціалізованої вченої ради ДФ 17.051.052
Запорізького національного університету,
д.фіз. вих., професору,
Тищенко Валерії Олексіївни

РЕЦЕНЗІЯ

офіційного рецензента к.фіз.вих., доцента Соколової Ольги Валентинівни
на дисертаційну роботу Воронцова Артура Ігоревича
на тему «Удосконалення фізичної та техніко-тактичної підготовленості
дівчат 14-15 років, які займаються боксом на етапі попередньої базової
підготовки», подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії
з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка,
за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт

Досягнення високих результатів в спорті вимагають постійного покращення системи підготовки спортсменів на різних етапах багаторічного удосконалення. Впровадження в навчально-тренувальний процес методик, які сформовані на основі аналізу показників спортсменів провідних країн Європи та світу в обраному виді спорту дозволить більш ефективно спрямовувати тренувальні впливи на досягнення високих спортивних результатів.

Розвиток жіночого боксу у світі набуває все більшої популярності, внаслідок чого відбувається збільшення кількості спортивних змагань різного рангу в тому числі в молодших вікових групах жіночого боксу. Тобто для конкурентоспроможності в цьому виді спорту необхідно постійно удосконалювати тренувальні програми для підвищення рівня фізичної та техніко-тактичної підготовленості.

Дисертаційну роботу виконано відповідно до плану науково-дослідної роботи кафедри теорії та методики фізичної культури і спорту Запорізького національного університету «Теорія і практика підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання та спорту» (державний реєстраційний номер 0114U002658). Авторська роль А. Воронцова полягає у обґрунтуванні методичних підходів до розробки тренувальної програми удосконалення

фізичної та техніко-тактичної підготовленості дівчат 14-15 років, які займаються боксом на етапі попередньо базової підготовки. Виконання зазначеного сприяло якісному оволодіння здобувачем методології наукового дослідження.

Метою дисертаційного дослідження було науково обґрунтувати експериментальну програму побудови тренувального процесу боксерок 14-15 років на етапі попередньої базової підготовки для підвищення рівня їх фізичної та техніко-тактичної підготовленості.

Мета дослідження конкретизувалась у наступних завданнях:

1. Вивчити та проаналізувати дані науково-методичної літератури з проблеми оптимізації тренувального процесу та загальної підготовленості дівчат, які спеціалізуються в боксі на етапі попередньої базової підготовки.

2. Проаналізувати динаміку показників загальної та спеціальної фізичної, функціональної та техніко-тактичної підготовленості боксерок 14-15 років у процесі тренувальних занять за типовою програмою ДЮСШ з боксу в рамках річного макроциклу.

3. Вивчити особливості психофізіологічного статусу дівчат 14-15 років, які займаються боксом, на етапі попередньої базової підготовки.

4. Розробити та експериментально перевірити ефективність авторської програми побудови тренувального процесу боксерок 14-15 років у групах четвертого року навчання етапу попередньої базової підготовки.

5. Розробити практичні рекомендації щодо впровадження експериментальної програми в тренувальний процес юних боксерок 14-15 років на етапі попередньої базової підготовки.

Об'єкт та предмет дослідження відповідають меті та поставленим завданням. Об'єкт дослідження – рівень фізичної та техніко-тактичної підготовленості дівчат 14-15 років у процесі занять боксом на етапі попередньої базової підготовки. Предмет дослідження – вплив експериментальної програми побудови тренувального процесу на рівень загальної та спеціальної фізичної, функціональної та техніко-тактичної

підготовленості боксерок 14-15 років на етапі попередньої базової підготовки.

Наукова новизна теоретичних та експериментальних результатів, отриманих здобувачем не викликає сумнівів.

Вперше:

- вивчено сучасні підходи щодо побудови тренувального процесу юних боксерок 14-15 років на етапі попередньої базової підготовки з урахуванням вимог сучасного рівня розвитку жіночого боксу;
- розроблено експериментальну програму тренувальних занять юних боксерок 14-15 років у підготовчому періоді річного макроциклу, яка враховує сучасні вимоги щодо підготовки спортивного резерву в жіночому боксі, вікові та психофізіологічні особливості жіночого організму, що розвивається, а її реалізація сприяє суттєвому покращенню техніко-тактичної, фізичної та функціональної підготовленості дівчат цього віку;
- запропоновано авторський алгоритм удосконалення техніко-тактичної підготовленості боксерок 14-15 років з урахуванням особливостей їх психологічного стану та основних психофізіологічних особливостей (тип темпераменту, сила нервової системи, психологічний тип, індивідуальний профіль асиметрії тощо);
- розроблено авторський модуль оцінки техніко-тактичної підготовленості дівчат-боксерок на етапі попередньої базової підготовки;
- запропоновано модельні характеристики психофізичного стану дівчат-боксерок 14-15 років на етапі попередньої базової підготовки для підвищення якості існуючої системи спортивної орієнтації та спортивного відбору у жіночому боксі;
- доповнено та розширено дані щодо побудови тренувального процесу боксерок 14-15 років з урахуванням психофізіологічних особливостей їхнього організму;
- набули подальшого розвитку напрями вдосконалення техніко-тактичної, фізичної та функціональної підготовленості боксерок 14-15 років

згідно з основними положеннями сучасної теорії періодизації підготовки спортсменок у цьому виді спорту;

- підтверджено дані щодо суттєвої залежності рівня техніко-тактичної підготовленості від показників загальної та спеціальної, фізичної й функціональної підготовленості організму.

Теоретичні та експериментальні дані отримані здобувачем в результаті проведених досліджень на нашу думку є достовірними та науково обґрунтованими. В процесі дослідження дисертантом було використано достатньо широке коло методів та наукових методик: аналіз та узагальнення науково-методичної літератури, методи опитування – анкетування, аналіз протоколів змагальної діяльності, відеоаналіз, педагогічне спостереження, педагогічні тестування: загальної, спеціальної фізичної, техніко-тактичної підготовленості, тестування психофізіологічних особливостей, методи визначення основних показників функціонального стану серцево-судинної та дихальної систем організму, експертне оцінювання, методи математичної статистики.

Зазначасмо на достатню кількість методів та їх коректність застосування. Обґрунтованість та достовірність результатів дослідження забезпечено достатньою вибіркою: у рамках констатувального експерименту взяли участь 10 дівчат, а в рамках формувального експерименту – 20 дівчат, які були поділені на контрольну (10 дівчат) та експериментальну (10 дівчат) групи.

В своєму дослідженні значну увагу здобувач приділив детальному теоретичному аналізу, що в свою чергу дало змогу сформувати якісне підґрунтя для проведення власного наукового дослідження. Слід зазначити, що дисертаційна робота містить детальний огляд інформаційних джерел з теорії та методології системи підготовки спортсменів у боксі, теоретичних та методичних особливостей фізичної та техніко-тактичної підготовки кваліфікованих спортсменів у боксі, та їх контролю. Загалом автором проаналізовано 270 літературних джерел, з них 26 англійськомовні спеціалізовані

наукові видання.

Варто визначити суттєве практичне значення дисертаційного дослідження. Вагомим результатом якого є визначення психофізіологічного статусу спортсменок за його допомогою можливо прискорити опанування техніко-тактичних вправ на етапі попередньої базової підготовки. Також заслуговує уваги авторський алгоритм засвоювання техніко-тактичних вправ на етапі попередньої базової підготовки та розроблений авторський модуль оцінки техніко-тактичної підготовленості, який дозволяє не тільки оцінити рівень техніко-тактичної підготовки, а може бути і модифікований для формування в подальшому веденні поєдинку згідно з останніх тенденцій у боксі. Результати дисертаційного дослідження, впроваджені в роботу кафедр теорії та методики фізичної культури і спорту, фізичної культури і спорту Запорізького національного університету Міністерства освіти і науки України, зокрема, в процес викладання дисциплін «Теорія і методика спортивного тренування», «Олімпійський та професійний спорт», «Функціональна діагностика», «Спортивно-педагогічне вдосконалення (бокс)», у навчальний процес відділення боксу дитячо-юнацької спортивної школи № 1 м. Мелітополь Запорізької області, ГО Закарпатської обласної федерації боксу та Запорізького обласного осередку Федерації боксу України, що підтверджують відповідні акти впровадження. Акти впровадження підтверджують ефективність та корисність застосування запропонованих розробок удосконалення фізичної та техніко-тактичної підготовленості дівчат 14-15 років, які займаються боксом на етапі попередньої базової підготовки.

Дисертаційна робота написана українською мовою, з коректним застосуванням наукових термінів. Оформлення дисертації відповідає встановленим вимогам до дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії. Дисертаційна робота складається з анотацій, змісту, вступу, п'яти розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Дисертацію викладено українською мовою на 246 сторінках (187 основний текст),

ілюстровано 62 таблицями та 22 рисунками.

У вступі обґрунтовано актуальність роботи, сформульовано мету, завдання, об'єкт, предмет дослідження, розкрито наукову новизну та практичну значущість отриманих результатів, визначено особистий внесок здобувача, наведено дані щодо переліку наукових конференцій, на яких було апробовано результати дослідження, зазначено кількість публікацій автора.

В першому розділі «Актуальні проблеми організації тренувального процесу дівчат-боксерок на етапі попередньої базової підготовки в сучасних умовах розвитку жіночого боксу» наведено дані аналізу науково-методичної літератури з проблеми дослідження, зокрема з переліку питань, які стосуються загального стану розвитку жіночого боксу в сучасних умовах життя, існуючих на сьогодні методичних підходів щодо побудови тренувального процесу юних боксерок 14-15 років на етапі попередньої базової підготовки, запропонованих різними фахівцями системи засобів щодо вдосконалення різних видів підготовленості юних спортсменок-боксерок, зокрема їх техніко-тактичної підготовленості, основних психологічних та психофізіологічних особливостей організму дівчат з певним стажем занять боксом.

На основі проведеного аналізу вдалося встановити, що до переліку негативних факторів зниження ефективності тренувального процесу юних боксерок на етапі попередньої базової підготовки можна віднести недостатній рівень урахування психофізіологічних особливостей жіночого організму, що розвивається у процесі організації тренувальних занять, спрямованих, зокрема, на вдосконалення техніко-тактичної підготовленості, відсутність об'єктивної системи оцінки поточного рівня цього виду підготовленості, недостатнє врахування взаємозв'язку техніко-тактичної підготовленості з фізичною та функціональною підготовленістю спортсменок та ін.

У зв'язку з вищевикладеним можна стверджувати, що врахування вказаних недоліків у процесі розробки експериментальної програми

тренувальних занять для юних боксерок 14-15 років на етапі попередньої базової підготовки, може сприяти суттєвому підвищенню ефективності тренувального процесу зазначеної категорії спортсменок та зумовлює актуальність та практичну значущість дисертаційного дослідження.

У другому розділі «Методи та організація дослідження» надано загальну характеристику методів дослідження, обґрунтовано доцільність їх застосування в рамках констатувального та формувального педагогічних експериментів, наведено дані щодо організації дослідження за певними етапами, відомості про контингент обстежених спортсменок. У дослідженні використовували такі методи: аналіз та узагальнення науково-методичної літератури, педагогічне спостереження та тестування, антропометричні, фізіологічні методи дослідження, методи оцінки психофізіологічного стану та математичної статистики, педагогічний експеримент.

У третьому розділі «Особливості динаміки показників фізичної, функціональної та техніко-тактичної підготовленості дівчат-боксерок 14-15 років у підготовчому періоді річного макроциклу на етапі попередньої базової підготовки» наведено дані констатувального експерименту щодо характеру змін показників загальної та спеціальної фізичної, функціональної та техніко-тактичної підготовленості боксерок 14-15 років в рамках підготовчого періоду річного циклу підготовки за умови використання у тренувальному процесі типової навчальної програми ДЮСШ з боксу для жінок.

Отримані дані свідчили про достатньо високу ефективність типової програми побудови тренувального процесу, що знайшло відображення у покращенні деяких показників фізичної, функціональної та техніко-тактичної підготовленості обстежених дівчат-боксерок. Разом з цим, з метою подальшого вдосконалення типової навчальної програми ДЮСШ з боксу та з урахуванням результатів експертного опитування провідних тренерів України з боксу, було запропоновано провести певну корекцію вказаної програми, зокрема, шляхом зміни співвідношення обсягу тренувальних

навантажень на загальну, спеціальну фізичну та техніко-тактичну підготовку та впровадженням у тренувальний процес авторського алгоритму вдосконалення техніко-тактичної підготовленості та авторського модулю її оперативної оцінки. Крім цього, на основі проведеного анкетування членів юніорської збірної команди України з боксу визначені основні пріоритети в тренуванні дівчат, які займаються боксом, на етапі попередньої базової підготовки.

У четвертому розділі «Експериментальне обґрунтування авторської програми вдосконалення техніко-тактичної підготовленості боксерок 14-15 років на етапі попередньої базової підготовки» наведено основні положення та зміст запропонованої експериментальної програми побудови тренувального процесу боксерок 14-15 років з акцентом на покращення техніко-тактичної підготовленості завдяки впровадженню авторського алгоритму її вдосконалення та модулю оцінки, рівня її розвитку та суттєвого покращення загальної та функціональної підготовленості спортсменок.

Експериментально доведено, що внесені зміни до типової програми тренувальних занять боксерок 14-15 років, сприяли достовірно більш високим, порівняно з даними констатувального експерименту, темпам покращення рівня їх фізичної (на 17%), функціональної (на 11%) та техніко-тактичної підготовленості до завершення підготовчого періоду річного макроциклу. Слід відзначити високу ефективність та інформативність запропонованого авторського модулю оцінки техніко-тактичної підготовленості, що дозволило визначити ступінь приросту кожної вправи з техніко-тактичної підготовленості обстежених спортсменок, а саме: підвищення загальної кількості нанесених ударів у поєдинку (з 13,81 % до 22,05%) та загальної кількості техніко-тактичних дій (з 9,52% до 23,33%).

У п'ятому розділі дисертації «Аналіз та узагальнення результатів дослідження» наведено три групи даних, отриманих шляхом експериментального дослідження, та їх зіставлення з результатами науково-методичної літератури.

Згідно Акту метрологічної експертизи, перевірки первинної документації та матеріалів академічної доброчесності порушень академічної доброчесності не виявлено. Всі поставлені здобувачем наукові завдання виконані повністю.

Загалом позитивно оцінюючи роботу, вважаємо за необхідне вказати на деякі зауваження та дискусійні положення, а саме:

1. У розділі 1.3 сторінка 43 незрозумілий висновок щодо продовження розвитку рухового аналізатора, який продовжує розвиватися після 12-13 років за умови, що до цього була рухова підготовка. Дисертант посилається на матеріали фахівців, де зазначено, що така підготовка пов'язана зі способом життя та місцевістю проживання але кінцеве формулювання не достатньо розкрито в попередньому тексті, щоб зробити такий висновок.

2. У розділі 2.1.5 доцільно підібрати тести з загальної фізичної підготовки з урахуванням сенситивного розвитку фізичних якостей, які притаманні в цьому віці.

3. У розділі 3.1 таблиця 3.1 недостатньо висвітлено кореляція між показниками фізичної працездатності та загальної фізичної підготовленості на початку констатувального експерименту за типовою програмою для ДЮСШ, СДЮШОР з боксу.

4. У розділі 4.1 при опису загальної характеристики експериментальної програми побудови тренувального процесу боксерок 14-15 років на етапі попередньої базової підготовки недостатньо розкрито зв'язок індивідуального профілю асиметрії з методикою навчання техніко-тактичним вправам.

Висновок про відповідність дисертації встановленим вимогам.

Дисертаційне дослідження Артура Ігоревича Воронцова на тему «Удосконалення фізичної та техніко-тактичної підготовленості дівчат 14-15 років, які займаються боксом на етапі попередньої базової підготовки» є самостійним завершеним дослідженням, має наукову новизну та практичну значущість, відповідає вимогам наказу МОН України № 40 від 12.01.2017

року «Про затвердження вимог до оформлення дисертацій (зі змінами)», «Порядку присудження ступеня доктора філософії» (Постанова Кабінету Міністрів України № 44 від 12.01.2022 року), а її автор Артур Ігоревич Воронцов заслуговує присудження наукового ступеня доктор філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт.

Рецензент:

к.фіз.вих., доцент,

доцент кафедри теорії та методики фізичної культури і спорту

Запорізького національного університету

af
Соколова О.В.

Підпис
засвідчує

Соколова О.В.

НАЧАЛЬНИК
ВІДДІЛУ КАДРІВ

Котлярська

Онлайн сервіс створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

ПРОТОКОЛ
створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

Дата та час: 15:07:54 29.07.2022

Назва файлу з підписом: JOCTATHIO - рецензія.pdf
Розмір файлу з підписом: 996.7 КБ

Перевірені файли:
Назва файлу без підпису: JOCTATHIO - рецензія.pdf
Розмір файлу без підпису: 864.5 КБ

Результат перевірки підпису: Підпис створено та перевірено успішно. Цілісність даних підтверджено

Підписувач: СОКОЛОВА ОЛЬГА ВАЛЕНТИНІВНА
П.І.Б.: СОКОЛОВА ОЛЬГА ВАЛЕНТИНІВНА
Країна: Україна
РНОКПП: 2503910144
Організація (установа): ФІЗИЧНА ОСОБА
Час підпису (підтверджено кваліфікованою позначкою часу для підпису від Надавача): 15:07:52 29.07.2022
Сертифікат виданий: АЦСК АТ КБ «ПРИВАТБАНК»
Серійний номер: 2B6C7DF9A3891DA1040000006582CA0018548503
Алгоритм підпису: ДСТУ-4145
Тип підпису: Удосконалений
Тип контейнера: Підпис PDF-файла (PAdES)
Формат підпису: З позначкою часу від ЕП (PAdES-B-T)
Сертифікат: Кваліфікований